

Eesti Arsti küsimustele vastab sotsiaalminister Hanno Pevkur

Kujunenud majandusolukorras tuleb paratamatult teha kärpeid ka meditsiinivallas. Kas nende kavandamisel tehakse mahaarvamisi proportsionaalselt kõikides eelarve positsioonides või on valdkondi, mille rahastamist ei saa vähendada?

Praeguses majandusolukorras oleme silmitsi tõsiasjaga, et sotsiaalmaksu laekumine

väheneb. See omakorda tähendab, et raha jääb vajaka ka haigekassas. Kui oleme sunnitud kärpima, on kõige tähtsam, et meie inimesed saaksid vajalikku ravi mõistliku ajaga. Loodan siiralt, et võimalikud täiendavad kärped ei puuduta perearste ega eriarstiabi ehk vajalik kokkuvõid ei mõjuta arstiabi kättesaadavust oluliselt. Tähtis on säilitada raviasutustele haigekassa ravirahastamise lepingute mahud. Mahtude säilimise korral on võimalik pakkuda patsientidele vajalikku raviteenust Eestis.

Töötuse suurenemisel on oht, et paljud inimesed kaotavad ka ravikindlustuse. Ehkki vältimatut abi neile osutatakse, on oht, et need inimesed ei saa tervise ja töövõime taastamiseks vajalikku järelravi ega suuda osta vajalikke ravimeid, sest neile ei laiene ka ravimite kompenseerimine. Millised meetmed on kavandatud nende probleemide lahendamiseks?

Eestis on ravikindlustatud kõik, kes on end töötuna arvele võtnud. Seetõttu ongi väga oluline, et töötuks jäänud võimalikult kiiresti registreeruks. Nii võib töötuks jäänud inimene endiselt käia abi saamas oma perearsti juures, ja kui tekibki vajadus haiglaravi järele, siis ei pea inimene ravikindlustuse pärast muretsema.

Töötuks jäämine ei tohi mõjutada meie inimeste tervist. Tähtis on, et inimeste töövõime säiliks, sest iga kriis lõpeb kord, ja majandus saab kosuda üksnes siis, kui meil on töötahteline ja võimeline rahvas.

Juba enne majanduslanguse algust oli selge, et sotsiaalmaksul põhinev haigekassa süsteem ei ole jätkusuutlik, kuna rahvastik vananeb. Kujunenud kriis on meditsiini täiendava finantseerimise vajaduse juba päevakorda tõstnud. Mida on ette võetud ja millised võiksid olla meditsiini täiendava rahastamise võimalused juba praegu ning millised on tulevikukavad? Kas Teie hinnangul on otstarbekas hakata kasutama haigekassa reservi juba tänavu, et arstiabi maht ei väheneks?

Praegu analüüsivad WHO eksperdid koostöös haigekassa ja ministeeriumiga tervisesüsteemi rahastamist. Tulemused peaksid valmima oktoobris. Kindlasti kirjeldatakse valminud raportis ka neid mõtteid, mida olen isegi aruteluks pakkunud, olgu selleks eraravikindlustuse juurutamine või meditsiiniteenuste võimalik eksport ehk teiste riikide patsientide ravi Eestis.

Pikalt on arutatud haigekassa reservide kasutamist. Reservide kasutuselevõtu kasuks otsustades peame olema kõik võimalikud valikud ja lahenduskäigud põhjalikult läbi kaalunud. Kindlasti ei saa kogu reservi käiku lasta: me ei tea, kui keeruliseks olud veel minna võivad. Kõige tähtsam on, et Eesti inimeste tervis oleks hoitud mitte ainult täna, vaid ka homme ja ülehomm.

Viimastel aastatel on süvenenud tervishoiutöötajate väljaränne teistesse euroliidu maadesse. Peatselt avanevad võimalused patsientide liikumiseks ravile teistesse riikidesse. Kuidas leevendada

sellisest väljarändest tulenevat negatiivset mõju?

Välismaale tööle suundumiseks tõendi võtjate arv on võrreldes eelmiste aastatega vähenenud. Tõendi võtavad ka need, kes töötavad nädalalõppudel näiteks Soomes, aga argipäeviti tõmbavad Eestis kitli selga.

Teise riiki tööleminek võib tunduda ahvatlev. Miks mitte, oluline on omandada kogemusi ka väljaspool Eestit: millised ravimeetodid, millised patsiendi, arsti ja teiste meditsiinitöötajate suhted. Tähtis on aga head kogemused koju tagasi tuua.

Kui rääkida patsientide vabast liikumisest, siis mina vaataksin seda hoopis läbi positiivse prisma, võimalusena ravida euroliidu inimesi Eestis. Meie arstide tase on ülimalt kõrge. Samuti on pidevalt täiustunud meie haiglad. Võtame näiteks TÜ Kliinikumi – pole paika Euroopas, kus oleks sellisel tasemel meditsiinikeskus. Üks on aga kindel: Eesti patsiendi huvid peavad jääma esikohale. Kui aga haiglajuhid tõestavad, et teiste riikide patsientide ravi on sellistel tingimustel võimalik, siis miks mitte.

Mida ootate arstkonnalt kujunenud raskest olukorrast ülesaamiseks?

Meie ees on rasked, aga mitte ületamatud ajad. Ootan arstkonnalt ennekõike rahulikku ja asjalikku suhtlemist nii patsientide kui ka kolleegidega ning head koostööd haigla-juhtidega ja haigekassaga. Keerulised ajad liidavad inimesi ning usun, et väljume majanduslangusest tugevamana.

Küsitlenud EA peatoimetaja Väino Sinisalu